Ročník XI. — Číslo 18. Kvasilov dne 9. května 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Rukopisy se nevracejí.

Cokoli tebou může býti vykonáno, od jiných nehledej, více na svou nežli na cizí pilnost spoléhej.
Komenský.

Kde půdu nalezneš, tam do ní zasej něco dobrého.
Lavater.

10 LET.

Každé jubileum můžeme přirovnati k chvilce oddechu — „peredyšce" — poutníka, který doraziv na význačnější vrch své cesty, zastaví se na jeho vrcholu, aby si odpočinul. Ze svého vyvýšeného místa ohlédne se na projitou trať, vzpomene útrap a překážek, jež mu bylo zdolati a pak obrátí oči na do nekonečna se vinoucí cesta před sebou a pokouší se stanoviti si program pro další pochod.

Ohlédneme-li se my na cestu za nami vzpomenemé na dvě zvláště těžké její etapy. Počátek. Co překážek zde nutno bylo překonati! S jakými obtížemi se sháněly peněžní prostředky na zařízení tiskárny. A když konečně, po jednoročním shánění vše pořízeno, zbyla největší starost: zabere nový list, zakotví mezi krajany? Jistě jen člověk nevšedních schopností se železnou vůli mohl tuto etapu vítězně zdolat.

Druhým těžkým a bolestným okamžikem byla smrt zakladatele a prvního redaktora „Hl. Volyně" Antonína Perného. Nebylo mu dopřáno těšiti se déle z výsledků své práce a zdalo se, že s jeho smrtí zanikne i jeho dílo. I tato krise je už za námi.

Pohledneme-li vpřed, do budoucnosti, jsme plni naděje, neboť nás sílí vědomí, že naši spolupracovníci jdou s námi. Stáli při nás v dobách těžkých, nezištně a s nadšením pracovali na společné věci, nyní, u příležitosti jubilea, nás spontánně ujistili, že můžeme spoléhati na ně i v budoucnu. Česká veřejnost volyňská a pokolení příští jistě jednou ocení jejich práci a odmění se jim, zachovávaje o nich nehynoucí památku.

Do druhého desítiletí jdeme s pevným rozhodnutím rozšířiti a zdokonaliti náš list. Jsme si vědomi toho, že našemu listu schází mnoho do ideálu. Proto pracujem nad jeho zdokonalováním a chceme, aby se tomuto ideálu co nejvíce přiblížil. A chtíti prý znamená moci.

Apelujeme na československou veřejnost na Volyni, aby nám poskytla více podpory než doposud. Zde máte příležitost osvědčiti skutkem (a nikoli jen slovy) zájem opravdu národní: předplaťte „Hlas Volyně"! Stanete se trvale članky kruhu našich přátel i spolupracovníků, se kterými pro národní práci počítáme, umožníte nám další rozvoj této soustavné péče, oslabované hlavně nedostatečnými prostředky finančními. V tom smyslu také působte v kruhu svých korporací a jednotlivých známých. Těžká doba současná i ještě přicházející nám velí: K sobě blíže, více vzájemné důvěry a lásky! Jde přece o společnou věc, o hájení našich českých zájmů zde na Volyni, o zachování těch slabších z nas svému národu.

S touto výzvou a s nadějí, že bude vyslyšena, zahajujeme naši cestu v druhém desítiletí a voláme ještě jednou: pomozte a učiňte ji schůdnější.

† Antonín Perný zakladatel a první redaktor „Hlasu Volyně". Zemřel 21.V. 1934 r.

Jiří Rebl.

Zdar „Hlasu Volyně".

Hle! deset let dnes „Hlas Volyně" světí,
deset let trudů, nadšené obětí,
v nichž láskou, prací neúmornou
přemohl nesnází hráz vzdornou
a věnoval veškerou sílu
velkému národnímu dílu..

Hle! deset let k nám mluví mluvou naši,
jenž nad perly a démanty jest dražší,
zaznívá k nám posvátným hlaholem...
cit rozechvívá mocným plápolem...
do duše vlévá novou víru
a v česká prsa — svěžest, sílu...

Hle! deset let lid naslouchá těm tonům,
jenž zvučeti by chtěly milionům...
a unášeti city pozavilé
ku novým vzletům, v nové cíle,
nad českou nivou, v jitřní záři,
v červánky vlasteneckých tváři...

Jarního dechu mohutnými vánky
kež rozohní se Čechů klidné spánky,
kež v srdcích lidu ráno rozbřeskne se
a „Hlas Volyně" hrdě nechať vznese
mezi své nejvzácnější statky...
kež více cení jej než zlatky!..

Kež „Hlas Volyně" ode dnešní chvíle
ozdobí všechny cháty naše milé!
Kéž každý z nás se hrdě k němu hlásí
co k hvězdé vlastenecké krásy,
jenž v perlách národních se skvěje
a okrašluje naše děje!..

Kéž každý Čech a každá Češka
jsou vlastenci pravými ode dneška
pro štěstí své a slávu budoucí!..
Kež nadšeně a v lásce horoucí
své klenoty zděděné brání
a od záhuby nechť je chrání!..

Kež stanou se z nich reci naší doby,
již vědomím svůj národní štít zdobí,
a nejsou svého ducha barbary!..
Kež zazní Čechů hrdé fanfary;
— „Nuž, v před! v čich žilách národní krev bije!"
— Zdar vlastencům! — „Hlas Volyně" ať žije!

Naši dopisovatelé o jubileu.

Karel Plamínek.

S blížícím se výročím založení „Hlasu Volyně“ oživují vzpomínky na začátky mé literární práce pro povznesení duševních hodnot naší volyňské menšiny. Bylo to pro mne překvapující, když jsem obdržel, tehdy v 1926 roce prvé číslo „Hlasu Volyně“. Něco se v mém nitru tehdy pohnulo a jakoby mi přímo nařídilo, že nesmím déle dlíti v té tiché resignaci, že musím promluviti, přiložiti ruku k dílu... Hned na to v nejbližších číslech vyšla má první práce „Náš dědeček, Naše babička, Kubálek a Strnad, Zvoník atd. atd.

Zdálo se mi, že si počínám nesměle jako ptáče, jež poprvé rozvinuje k letu křidélka, ale zesnulý redaktor A. Perný dovedl povzbuditi a zahřáti k další práci. Byli jsme tehdy u kolébky „Hlasu Volyně“, s naším vlastním menšinovým časopisem rodily se originální články, povídky, básně...

Přibývali jiní dopisovatelé — řady naše se množily... S nimi množilo se i s bevědomí, že nejsme opuštěni, že menšina naše kulturně dozrává a spěje ke své výši. A do té směsi citů a úmorné práce, vybičované touhou po zdokonalení našeho vlastního tisku pomalu vcházela jistota nehynoucího díla, když chopily se práce síly mladší, když mladá naše generace směle a odvážně část této kulturní práce naložila na svá bedra a dodnes slibně kráčí za vytknutým cílem.

Několikráte navštívil jsem zesn. redaktora A. Perného v jeho domácnosti v Kvasilově, a vždy prohřát vlasteneckými city vracel jsem se k nové a nové práci. Pojila nás oba láska k naší české věci, pro níž probděli jsme nejednu noc při psaní... Později budily se ve mně myšlenky napsati něco, co by mělo trvalou cenu pro naši menšinu a tak povstal román „V poutech lásky a utrpení“, který jsem upravil v divadelní hru „V Poutech“ tak přiléhavou k našemu menšinovému životu.

„Hlas Volyně“ procházel nejednou nebezpečnou cestičkou úskalí naší lhostejnosti, či spíše národní neuvědomělosti, stáli jsme však vždy na stráži společné věci, na stráži duševního majetku naší generace, a nedali jsme dobré věci klesnouti. Dnes jsou ty obtíže již za námi, časopis hledí vstříc lepšímu jitru maje si nou oporu v ukázněných řadách uvědomělých stoupenců, v řadách poctivých dopisovatelů a v nadějné naší mládeži.

Všichni vědí, že se musí pěvně semknouti kolem dvou hlavních pilířů, ČMŠ a Hlasu Volyně, kde poznávají jaká síla vězí v jednotě národní a co dobrého a užitečného můhou takto pro naši menšinu učinit.

Svou lodičku národní menšiny řídme svorně všichni, každý chop se vesla, aby neutonula ve vlnách bouří a svárů životních. To mějme všichni na paměti!

J. Fojtík.

K jubileu „Hlasu Volyně“.

Náš „Hlas Volyně“ se dočkal významného dne. 1. května tomu je deset let, co se poprvé rozběhl tento malý, jednoduše vybavený poslíček do měst a dědinek k českým krajanům se svým pozdravem. Zabušil na ty české mozky po nedávné válce tak ustarané, zaťukal na česká srdce, chtěje v nich probuditi lásku k velikému odkazu předků.

Pamatuji se na to živě, s jakými pocity jsem bral do rukou první číslo Hlasu Volyně. Vracel jsem se ze školy se spolužákem J. L. z Kněhininek. Oba jsme byli mladí a oba jsme rádi hovořili o situaci naší české menšiny na Volyni. Jednu velikou chybu jsme viděli v tom, že nemáme svůj vlastní český časopis. Třebas jen takový malinký... toužívali jsme. Konečně v nás uzrálo rozhodnutí, že po ukončení studií se do „toho dáme“ a budem dělat noviny my...

Jaké však bylo moje překvapení, když přijda domu nalezl jsem mezi došlou korespondenci skromný lístek, s velkou hlavičkou: „Hlas Volyně“. Zdálo se mi, že to není možné. To musí byt sen! Však byla to skutečnost. Byl tu někdo kdo mne hodně předešel a rázným činem uvedl do života to, o čem já jsem pouze snil. Kdo to byl? Tam na zadní stránce se krčilo oznámení: „Zodpovědný redaktor Ant. Perný.“ — Neznal jsem ho — sam zřejmě: já školák v Lucku a on kdesi u Rovna... Hltavě jsem četl stránku po stránce, po druhé, po třetí... Ostatní časopisy ztratily pro mne význam. Byl tu jeden, který mne plně získal pro sebe. Hned jsem tam psal. Posílal jsem předplatné a prosil o další zasílání. — — — Leč osud je nelitosný. Přes můj sen o studování mi udělal hrubou čáru, která se zařezávala až do duše. Pro chatrné zdraví byl jsem nucen dát

Besídka.

J. Vlk.

Před 10 lety.

Vzpomínky a dojmy z VIII. Sletu Sokolů v Praze 4—6/VII. 1926.

Mnoho obtíží a cest do Varšavy stálo vymáhání cestovních listin pro výpravu na Slet. Poslední týden úřady oznámily, že počet účastníků může býti zdvojnásoben tedy od ČMS 40 osob, a rovněž tolik od Besedy ve Zdolbunově. Přihlášky měly byti ihned předloženy. Přijímaly se tedy přihlášky z Lucka a nejbližšího okolí, což vyvolalo zase nové mrzutosti.

A tak ve čtvrtek 1. července o 5.50 hod. nasedali jsme do vlaku na Zdolbunov, kde měli se k nám připojiti ostatní členové výpravy. Tam jsme po 2 hodinném čekání nasedali do vlaku na Lvov. O 4. (16.) hodině přesedli jsme do rychlíku Lvov—Praha a uháníme vstříc čiré noci. Cesta přes celou Halič trvala 8 hod. V pohraniční stanici Dziedzicích prohlídka pasu a zjištění osob účastníků trvala hodinu.

Na půdě RČS na každé stanici, kde rychlík staví, velký nával lidu. Vše jede do Prahy. Nádraží jsou ozdobena emblemami Sokola, zelení a květy. Projíždíme Moravou. Z vlaku jest viděti stopy povodně, zvlášť zničena jsou sena a obilí. Vyjíždíme do malebného kraje Českomoravské pahorkatiny. Vlak se vine jako obrovský had mezi vrchy, porostlými hustým lesem, místy tunelem. Mnohý z účastníků hory tak zblízka neviděl. Orlice u Brandýsa ještě jest rozvodněna a šumí zlostně přes kamení. Dále projíždíme úrodným krajem polabským zv. Zlatý Pruh; i zde povodeň zůstavila zhoubné stopy. Míjíme města Pardubice, Kolín. A tu již pociťujeme blízkost matičky Prahy. Spolucestující jsou ve slavnostní náladě, která se sdílí i nám. Veselá a rychlá jízda Lvov—Praha trvala 18 hodin.

Na peroně Wilsonova nádraží plno lidstva. Mezi nimi shlédnul jsem synovce Jar. Opočenského (nyní faráře) a vedle něho švarného Sokolíka Pavla Hájka. Dále vítáme se srdečně s Dr. Auerhanem br. kazatelem Radechovským i j. Průvodce náš ing. R. Jozef vybízí nás, abychom se ztišili načež vítá nás srdečnými slovy předseda Národní Rady Čsl. poslanec A. Prokůpek. V krátkých leč dojemných slovech vítal zástupce československé větve na Volyni do matičky Prahy, a přál nám. abychom se zde cítili jako mezi svými. Hřímavé „Na zdar“ bylo odpovědí. Na to poděkoval za upřímné přijetí p. Jozef, provolav ku konci „Sláva“! presidentům Masarykovi a Mościckému. Na to zapívány hymny. Vše to působilo mocným dojmem. Na to výprava volyňská s odznaky průvodem ubírala se Prahou ku vykázaným bytům. Dámy ubytovány ve škole šetřovalek na ul. Ječné dosti konfortabelně a my mužští na Podole v měšťanské škole. Na podlaze řady čistých slamníků a nic více. Někteří projevili nad tím nelibost. Avšak když jsme se navrátili od oběda, byli jsme mile překvapení. Sestry Sokolky jako na povel opatřily každý slamník čistou poduškou a přikrývkou. První noc po probdělé spalo se nám výborně. Vypivše ranní kávu, vydali jsme se na procházku Prahy, načež o 11. hod. měli jsme schůzi v NRČ stran vydávání časopisu pro veškeré zahraniční menšiny. Místem vydávání časopisu určena byla Praha. Byli přítomni: předseda Al. Prokůpek, Dr. Auerhan, Dr. Seifert, zástupce ministra zahraničí, redaktoři českých listů v zahraničí:

škole vale a hajdy na venkov. V patách za mnou šel Hlas Volyně a s ním přišel dopis od jeho redaktora. Pan Perný děkoval za srdečný můj dopis a prosil, bych mu napsal něco pro Hlas Volyně. Inu, ono se lehce řekne napsat, ale — co a jak? Já, šestnáctiletý kluk, mám jít s něčím na veřejnost? Co by tomu řekli dospělí a rozumní čtenáři, až by jim nějaký kluk přišel s nějakou hloupostí do časopisu?

Ale dopis pana Perného byl tak lákavý... Zkusím to tedy! Ale nic se nedaří a hromada papíru putuje do plotny... Napadla mne spásná myšlenka. Což, kdyby takhle pan redaktor chtěl nám, klukům, ponechati ve svém listě malinký koutek, kdež by byly otiskovány práce takových jako jsem já? Můj nápad putoval do redakce a štěstí mu přálo. Pan Perný myšlenku uvítal a otevřel v listě Hlídku dorostu. Teď už to šlo! Měl chudák redaktor asi z nás radost, když musel z dopisů a příspěvků mladých dopisovatelů dělat rubriku a později, když našich čmáranin přibývalo, zvláštní přílohu, pro níž jsem už zase já nakreslil záhlaví. A teď už to šlo. Psal jsem čím dále tím více, až pan Perný dostal z toho zvláštní nápad: vzíti mne k sobě do redakce, tam mne zaměstnati a mimo jiné že bych vedl Hlídku dorostu. Radostí jsem div neskákal. Hned jsem se také začal chystat na cestu. To bylo v srpnu 1928. Místo bylo pro mne uchystáno na 1. září. V tu dobu konaly se v našem okolí velké vojenské manévry. Vojskem se všude jen hemžilo a jak už to tak bývá, kolovaly o tom přerůzné pověsti. A tak se kdesi vzala zpráva, že prý manévry to ve skutečnosti nejsou, nýbrž, že na východní hranici není cosi v pořádku a vojsko že táhne proti bolševikům... Válka?... Mezi tím se přikulil 1. září a já zůstal doma a panu Pernému jsem napsal že nepřijedu. On se za to nemálo hněval a ve svém dopise naléhal, jen abych přijel. Do dnes si to jasně neuvědomuji, proč jsem tehdy nepřijal nabízené mi místo.

S pánem Ant. Perným jsme si dopisovali velice často. Někdy jsem dostal od něho až dva dopisy za měsíc a v nich mi vždy neopomenul sděliti, jaká je situace s Hlasem Volyně, později, s Národní Jednotou a její stanovami a jiné věci. V každém jeho dopise bylo vždy skryto i kus hluboké filosofie, dávající nahlédnouti do duše toho velikého bojovníka za naši menšinu. V každém svém dopise p. Perný projevoval naději, že přece já budu u něho zaměstnám jako jeho pomocník, ale slabý stav finanční listu to mu pořád nedovoloval, a tak se pan Perný mučil s prací sám, již bylo dost pro dva.

Čas utíkal kvapem. Už jsme se s p. Perným znali sedm let, aniž bychom se osobně viděli. Pouze jsme si vyměnili fotografie. Pan Perný mi často psal, ať tam přijedu, to na jakousi schůzi, to na svátky nebo posvícení. Ale já neměl dosti peněz, abych si onu cestu mohl dovolit, a on jich neměl také tolik, aby mi mohl na cestu poslat.

V dubnu 1933 měla se konati v Kvasilově schůze majitelů zahrad za účelem utvoření ovocnářského družstva. Jelikož jsem se o to velive zajímal a napsal k tomu několik článků, p. Perný naléhal, abych tentokráte určitě přijel. Cesta vlakem byla však příliš drahá. Tu však bratranci Hyblerové se ujednali navštíviti své příbuzné v Ulbárově. Já se přidal k nim. Sehnali jsme koně, já dal lehký vozík a 21. dubna oblečení jak polární badatelé vsedli jsme do vozíku a pustili se do světa.

Cesta byla dosti veselá neboť o všeliké vtipy nebylo nouze. Pouze chladno nás mrzelo. K večeru začalo sněžit a poprchávat. Dojeli jsme na Ledochovku. Tam jsme zůstali na noc u p. Žitného, který odebíral také „Hlas Volyně“ a tak jsme byli hned jak staří známí. Do rána napadlo dosti sněhu, ale usmívající se slunko slibovalo, že jej brzy odstraní. Okolo deváté hodiny jsme se vydali na další cestu a před večerem jsme byli v Ulbárově. Zde jsme zajeli k p. Klabanovi, odkud já ranním vlakem dne 28. dubna jsem jel ke Kvasilovu.

Pěkné nedělní ráno mne uvítalo v Kvasilově. U nádraží se připletl jakýsi chlapec, jehož jsem se zeptal, kde bydlí p. Perný. Jelikož se ve vsi nikde nic nehýbalo, usoudil jsem, že asi všude všichni ještě spí. Nechtělo se mi nikoho burcovat a proto jsem se nazdař bůh loudal vesnicí. Po chvíli jsem zamířil k domu Perných. Ve dveřích jsem se střetl s paní Pernou. Když jsem se představil, pravila: „I to bude mít tatínek radost“, a rychle mne vedla do domu.

Ten den byl příliš krátký! Vyprávění a dotazování nebrala konce. Při snídaní byl učiněn program na celý den. Pan redaktor mne provedl tiskárnou, ukazoval postup práce v redakci, administraci a tiskárně. Pak jsme šli na procházku. Než jsme se nadáli, byl večer. Při svitu lampy se to tak hezky hovořilo. Jedna hodina

---

pp. Pilát z Paříže, Dittrich z Daruvaru, Ant. Perný z Kvasilova a jiní. Bylo projednáváno, zdali jest žádoucno, aby se vydával jeden společný časopis pro krajany zahraniční, a mají-li ostatní listy krajanské zastaviti svoji činnost, a spojiti se ke společné práci nad vydáváním ústředního časopisu. Náhledy téměř všech redaktorů shodovaly se v tom, že zastavení časopisu, na nějž si čtenářstvo již zvyklo, by nemile působilo na veřejnost, a proto bylo usneseno, aby se ve vydání pokračovalo.

O 10. hod. přijela výprava z Jugoslavie. Byla slavnostně uvítána ohromným zástupem lidu. Sestávala ze Sokolů, vojska, námořnictva, policie a jiných korporací.

Odpoledne spustil se dešť, který vzbudil obavy, aby nepřekazil slavnosti v příštích dnech sletových.

V neděli dne 4. července byla svolána schůze všech přibylých hostí z Volyně do sálu Měšťanské Besedy. Bylo přítomno mnoho vynikajících osobností. Po uvítací řeči pronesené posl. Prokůpkem ujal se slova Dr. Auerhan (nynější president statistického úřadu), načrtnuv náměty další práce menšin za hranicemi zvláště v oboru školství a kultury. Na to debatovali jsme o našich poměrech a potřebách. Starosta pěvecké obce ČSl. p. Jeřábek kladl na srdce všem, aby pěstovali českou píseň lidovou, a nabízel ochotně radu a pomoc v té věci. Za slavnostní a povzbuzující nálady schůze ukončena o 2. hod. odp. Všude cítíme nelíčenou upřímnost a zájem o nás, začež jsem ve své promluvě vzdal zvláště pak Národní Radě Československé jménem krajanů volyňských nejsrdečnější dík.

V pondělí 5. července jeli jsme na sletiště na Strahovských Lomech. Veškeré ulice tím směrem byly doslovně zacpány. Vystupujeme z vozu elektrické dráhy a téměř nesení davem, blížíme se ke sletišti, kde před nedávnem byly obrovské skály a rokle. Zdaleka vypínají se ohromné budovy a ozdobené sloupoví stadionu, tonoucí v moři praporů. Nával lidstva jest ohromný, avšak nikde není tlačenice, jelikož každý šetrně se pohybuje. Konečně nás portýr uvádí na místa vedle hlavní tribuny. Jaký to nádherný pohled jak na cvičiště, tak i dokola na lid. Kam jen oko dohlédne massy lidu v pestré směsici úborů, mezi nimiž vyznačují se červené košile sokolů, jako vlčí máky uprostřed obilí. Veškerá místa jsou zaplněna. Hudba naproti hlavní tribuně nad nástupištěm skládá se ze tří vojenských kapel. O 2. hod. přijíždí president s některými ministry i cizími hodnostáři. Zazní hymny čsl. Dav povstává. Nad sletištěm se pojednou vznese množství balonků s nápisy „Vítejte nám“! Následuje cvičení cizích sborů jmenovitě Sokola amerického. Cvičení znázorňuje těžkou a neúmornou práci prvních vystěhovalců. Po té cvičili sokoli ruští, předvádějíce originální čísla, a na to chovanci polské vojenské školy. Velice impoantní obraz skýtalo cvičení oddílu vojska jugoslavského v plné výzbroji.

Slýchával jsem jakým mocným dojmem působí cvičení tisíců na jeden povel při hudbě, avšak dojem, jaký jsem zažil, ten nelze vylíčiti, ten se musí vycítiti. Již nástup Sokolů čtyřmi branami ve čtyřech šestnáctistupech jak mohutný příval rozvodněné řeky, skýtá okouzlující divadlo. Neméně nádherný byl rychlý rozstup mužstva, které v několika minutách naplnilo rozsáhlé cvičiště. Bylo jich přes 14000. Mohutná hudba zavířila a cvičení započalo. Řady téměř kilometr

po půlnoci nám připoměla naši povinnost vůči spánku.

Sotva se ráno ukázalo slunečko, už jsme byli zase na nohou. Mrzel jsem se na to, že vlak nebude asi na mne čekat, a že musím už se loučit. Netušil jsem tehdy, že se vidíme po prve a naposledy. Neuprosná smrt nám jej vyrvala z našeho středu, když jsme se toho nejméně nadáli. Při desetiletém jubileu „Hlasu Volyně", jako bych jej slyše: „Musíme býti svorní a musíme chtít, ale nejen chtít, nýbrž skutečně pracovat pro náš lid. Příliš velkého vděku se naditi nemůžem, neboť

„— po smrti po všem veta!
Prop dnem a zaniknem.
— Čtyři prkna v rámec sbita
budou naším pomníkem!"

Přítel.

K 10-letému jubileu „Hlas Volyně".

(1./V. 1926 r. — 1./V. 1936 r.)

V jednom ze svých článků, umístěných v „Zornici" v 1935 r. — „Naše osvětová instituce a náš nejstarší družstevní podnik" upozornil jsem, že blíží se výročí desítiletého nepřetržitého vycházení našeho týdeníku „H. V." Čas rychle ubíhá a již jsme se dočkali tohoto významného dne.

Toto jubileum má pro nás dalekosáhlý význam. Jsme svědky pěkného díla, vytrvalosti a houževnaté práce jakou koná redakce mezi krajany v Polsku. Za dobu desíti let je vydano 52x10 = 520 čísel „H. V." Počítámeli průměrně 800 odběratelů ročně, tedy za tu dobu rozesláno do českých osad a jednotlivých míst 416.000 výtisků „H. V." Kromě toho označené vydávatelství vydalo několik knih a publikací.

Jak z počátku, tak i do dnešního dne slouží výhradně zájmům naší menšiny v Polsku: hájí naše zájmy, šíří a bdí nad naším národním uvědoměním. Čtenářské obci je známo s jakými finančními potížemi a někdy i nepochopením nutno bylo válčiti. Vše přetrpěno a zadost učiněním jest, že většina naší veřejnosti již pochopila poslání „H. V."

Za dobu vycházení „H. V." věnoval pozornost hospodářským otázkám, našemu školství, sokolstvu, hasičstvu, družstevnictví, hudbě a organisování naší mládeže a celé menšiny. V každém ročníku potkáme spoustu článků na označená temata. Vzniká celá řada dopisovatelů, povídkářů, románopisců a básníků.

Většina dopisovatelů pozůstává věrná „H. V." Ze středu jejich odešel zakladatel redaktor A. Perný. O nadcházejícím jubileu pisatel tohoto článku psal a několikráte i besedoval se zesnulým redaktorem. Žel, že se nedočkal tohoto významného jubilea, nedočkal se toho dne, kterým je zadokumentováno, že „H. V." nejdéle plní své poslání ze všech dřívé vycházejících týdeníků na Volyni. Důkaz to, že redakce a čtenářská obce si rozumějí, že mezi nimi je naležitá harmonie — to vše je zárukou dalšího vývoje našeho „H. V."

U příležitosti jubilea mnoho zdaru přejeme redakci, aby i nadále konala své významné poslání. To je možné jen tehdy, když „H. V." všude pronikne, stane se opravdu naším, nám všem drahým. Za dobu vycházení „H. V." stal se oblibeným, každé pokrok v něm srdečně vítáme a těším se, že během dalšího vycházení budeme svědky jeho neustálého zdokonalení.

Josef Malinský.

K jubileji našeho časopisu.

Tak se zdá, že není tomu dávno, co vyšlo první číslo našeho menšinového časopisu „Hlasu Volyně" a chcete-li je tomu 10 let. Deset let je značná doba v životě každého jednotlivce a časopisu tím spíše. V den jeho výročí není mezi námi jeho zakladatel redaktor Antonín Perný. Není možno abychom jej v tento den nevzpomenuli už proto, že jen jemu můžeme děkovati, že česká menšina má to, co ji representuje — svůj časopis.

Náš týdeník je nutností pro naši menšinu už proto, že jedině z něho se dovídáme co mezi námi se děje. My, lucští se dovídáme co se děje mezi našimi krajany rovenskými, dubenskými, zdolbunovskými a kupičevskými a oni opět o nás. Je pravdou, že není v časopise vše uveřejňováno, ale přecejen mnoho. Aby konečně jsme se více dovídali je nutno, aby bylo více dopisovatelů a to při dobré vůli je možné. Tedy z tohoto hlediska je nutností, aby náš časopis námi byl odbírán a čten.

„Hlas Volyně bezesporu vykonal pro naši menšinu nedocenitelnou službu a jistě ještě mnoho vykoná, třeba má před sebou trnitou cestu Bude-li nadále vyzbrojen onou houževnatostí jako jeho zakladatel, pak můžeme býti klidní o jeho uchování pro nás. Budeme li my, volyňští Čechové tak hrdí na svůj časopis, jak byl hrdý na češství jeho zakladatel, pak nezanikneme.

Přeji „Hlasu Volyně" mnoho zdaru do druhého desetiletí a volám ku všem krajanům a krajankám staňte se z krjanského přesvědčení jeho odběrateli

---

dlouhé konaly cvičení jako jeden muž — a celkový pohled tak rychle se střídal, že až zrak přecházel. Při jednom pohybu zjeví se pouze bílé košile jako sněžná pláň, a v okamžiku změní barvu jako černá ornice. Nejnádhernější však byl pohled na nastupující sokolky v bělavem stejnokroji s červenými čepičkami — pravé Rudé moře. Okouzlující zjev pohádkový.

Ke konci pak předvedena byla scéna „Kde domov můj". Znázorněn byl příchod Čecha se svou družinou V čele průvodu jela vila a za ní praotec s družinou bojovníků. Následoval průvod mužů, žen a dětí — rolníků. Mezi tím vinul se potok z modrých sokolek, na jehož březích bylo množství žlutých blatouchů. Dále les zelený šumící větrem a pole vlnící ze žlutým obilím s chrpami a máky. Množství různobarevných motýlů poletuje vůkol. Uprostřed na vyvýšeném místě bylo slunce, vysilající na všechny strany paprsky v podobě ohromných žlutých stuh. Čech prooral první brázdu, načež dělníci počali vzdělávati půdu. Následovala žeň. Obilí byla mžikem v mandelích. Po žni byla slavnost díkučinění za úrodu. Mezi tím ukazovaly se skupiny vyzvědačů, kteří jako obchodníci procházeli mezi veselicím se lidem a vše si důkladně prohlédli. Bohatá úroda je vábila. Když po slavnosti slunko zapadlo, a vše se pohroužilo v hluboký spánek pouze někteři vojíni drželi stráž, tu najednou přitahly dva ohromné zástupy: jeden černý a druhý, rudý, a vrhli se na lid. Na odpor postavili se jím vojíni a po krátkem leč tuhém zápase zatlačí i je do koutu cvičiště, načež opět chopili se práce. Ku konci nádherný allegorický obraz: „Vila žehná vlasti", strhl dav k bouřlivému jásotu. Tím program okolo 7 hodiny ukončen: Lid zase ohromnými proudy valil se ze sletiště. Večer ztrávili jsme na zábavě sokolské na Podoli, kde hostům z Volyně byla věnována zvláštní pozornost, za niž jsem několika vřelými slovy poděkoval.

A úterý dne 6 července odbývala se další slsvnost „Hold Praze", na niž někteří z členů naší delegace obdrželi od primatora města Dra. Baxy pozvání a vstupenky na Staroměstském náměstí.

Ve středu 7 července sešli se opět zástupci různých organisací v Národní Radě. Po uvítací řeči p. Prokůpka, Dr. Auerhan ohlásil program dnešního jednání, totiž další rokování o našich potřebách. Na to rozloučili jsme se srdečně se členy Nár. Rady a ostatními vynikajícími osobnostmi. Večer byli jsme v Nár. Divadle na „Prodané" Byl to rovněž požitek nad míru krásný. Po divadle byli jsme pozváni do Kostnické Jednoty v Husově Domu kde byli shromážděni hosté ze Zelova, Lodži jakož i potomci exulantů, vrátivších se do staré vlasti. Dr Auerhan kladl na srdce přitomným udržovati český národní duch pomoci bible a písně české. Promluvil jsem též o dojmech, jaké učinily na nás slavnosti a zdůraznil, že byl to duch Husův, duch pravdy a bratrství, který pozvedl národ náš na tu výši kulturní úrovně a vřadil jej mezi nejpokročilejší národy Evropy. Seznámili jsme se tam s orginálním spisovatelem Horálkem.

Po slavnostech se účastníci z Volyně rozejeli po svých příbuzných a známých a 15. července nastoupili cestu k domovu. Sdělovali jsme si svoje dojmy, a vděčně vzpominali milého přijetí ve vlasti našich otců.

J. Kosek.

Neklońme hlav!

Vzhůru hlavy i srdce! Nemužný nářek nic nezmůže, ale neúnavná vůle a smělý čin i důvěra v sebe. Budeme-li jadrem důvěry a víry v lepší budoucnost, půjdeme neohroženě do života bez stínů a kazů dnešní chvíle.

Zjasněme tvář a poslechněme hlasu svého svědomí! Poměry se musí zlepšit, když kolem sebe budeme šířiti teplo a něhu v činorodé práci a nelekající snaze. Je třeba společné práce. V budoucnu jen národ všestranně vzdělaný a prakticky připravený do boje o svoji existenci bude se moci udržeti na výši doby.

Spojme se do společné organisace a pracujme tiše vedle sebe! Do tohoto směru patříme všichni bez rozdílu. Ve společné práci usměrníme svoje žádosti a směry. Přímým jednáním zbavíme se mnohých kazů naší povahy. Lidé rádi klamou veřejným míněním. Před společnosti mluví jinak a jinak jednají než o samotě. Pod tlakem veřejného mínění snaží se každý býti dobrým, spravedlivým, chce ukázat, že jedná správně a rytířsky.

Nač ta přetvářka? Proč jednat jen pod tlakem společnosti. Soudcem vedle společnosti je také svědomí. Již ta skutečnost, že ve společném usilování opírá se mládí a stáří, že temperament stýká se s konservatismem, dává naději, že naše směry budou věčně živé. Našemu mládí musíme věnovati svoji bedlivou pozornost, aby ten oheň byl intensivní a prospěšný směru.

Náš tisk musí nabádati a orientovati tuto skupinu Naše mladá generace nesmí sklamati, musí tvořiti nový typ republikánského a demokratického občana. K tomu musíme mládež vésti. Před ní musíme vystupovati směle. Zde musí ustoupiti myšlenka malomyslnosti, ale musíme síti radost z národního života, z každého úspěchu a světlého mezníku.

Vzájemná příslušnost nás k sobě váže pro blaho a dobro. Skutečné blaho a dobro jest jen to, které jest blahem a dobrem pro všechny. Pomíjející nálady a hesla všedních dnů zmizí, když si vytkneme pravý životní úkol národa. Ani v tom nesmíme ustrnouti. Život národa musí býti věčně živý, tvárný, věčně měnivý.

Do života jest překrásný! Resignovanost jest lenost, neboť nevede k tvoření životního úkolu. Chápejme správně svůj národní úkol, neboť budeme někdy před soudem svého svědomí a soudem příští generace! „Nesuďme, abychom nebyli souzeni!“ Mnyní jsme vyznačeni k tomu, abychom aktivní činnosti i ve stopách našich nezapomenutelných vůdců. Ke kritisování chyb způsobených našimi předky jsme ještě příliš mladí, neboť jsme ještě sami nic velkého nestvořili. Musí býti v naší povaze vryta neúnavná tvůrčí vůle a smělý čin. Nesmí nás zžírati mravní nemoc.

I když sledujeme, že jest naše společnost rozvlněna, jsme přesvědčeni, že nejsme tak daleko, abychom nemohli dáti okamžitě hlavy dohromady. K tomu nás zavazují také naše celonárodní sdružení, která ve svých jubilejních ráda vzpomíná svých cest a určují si nové — směrnice. I „Hlas Volyně“ do nové desítky přichází s heslem, aby tento časopis sloužil celé naší větvi, sledoval a pěstoval pokrok k vyšším metám. Sdružíme-li se opravdově, nebudeme cítiti tu hlubokou nejistotu v mravních základech života jednotlivcova i celé větve s různými názory. Veškeré snahy a zkušenosti ukazují, že jde pouze o jeden princip o výchovu početné generace, mravně a národnostně zanícené, jež by plnila odkaz a tradici našich předků.

Chceme zdatnou mládež, aby byla naší pýchou. Náš tisk věnuje této snaze dostatek pozornosti. Nesmíme nikdo v této snaze býti mrtvými pozorovateli ale nadšenými účastníky.

Náš život volá po aktivní práci všech, po stejném ideovém smýšlení, tím dosáhneme pevné struktury celého směru ve všech vískách dědinách a městech Pak budeme kráčeti radostně s plným vědomím, že jdeme dobře abychom naplnili svůj životní úkol či tou životností pro štěstí všech. To by byl neocenitelný dar pro národ a vyrostlo by nám v ce r dosti a solid r ty.

Neklońme hlav! Vzhůru hlavu i srdce pro novou sílu a statečné odhodlání jíti po cestě jednoty a shody, abychom splnili skutky pravou lázku a vděčnost nar du.

Vladimír Lešner.

Práci čest!

Přišlo jaro — přineslo sebou mnoho práce pro rolníky, pro řemeslníky i obchodníky a přece práce tato nikomu se nezdá obtížnou, nikdo nereptá. S chuti a radosti chopil se rolník pluhu aby zkypřil pudu jenž mu v budoucnu kyne skvělou odměnu, rázněji zabušily kladiva v kovárnách aby stačily vykovati některou nutnou součástku pro rolníka, hoblíky rázněji zabraly třísku aby práce na čas byla zhotovena obchodník čileji sa jal pohybovati aby ne rpělivému vesničanu vyhověl v jeho požadávcích a dodal mu zboží.

Kam pohlédneme — všude čilý ruch. Ruch účelivý, který směřuje k prospěchu lidstvu. Ano jen prospěch má na cíli práce. Každý jež práci svou prospívá jest dobrodincem lidstva a ten jež se založenýma rukama přihlíží jest cizopásníkem lidstva.

Nikdo nesmí říci „Oni si to tam i beze mne udělají“, pro každého se práce najde.

Kdo prokopal hory, aby spojil národy? kdo brzdí hladiny mořské ve prospěch lidstva? kdo zavrtal se po způsobu krtka do země aby z její ňader těžil uhlí, kov, naftu, sůl? kdo zbavil lidstvo od mnohých nákažlivých nemocí? kdo staví letedla, silnice, železnice? kdo krmí lidstvo? — na všechny tyto otázky jest jen jediná odpověď: člověk práce vše to vykonal.

Buď lidem práce čest!

Stavíme-li pomníky význačným lidům, proč neměli bychom uctivati člověka práce a práci.

Právem tedy nejkrásnější jarní den, kdy příroda probouzí se k novému životu a naplňuje nás nadějí na lepší budoucnost jest zasvěcen práci.

Práce pro lidstvo nekončí jen tam, kde lze dociliti hmotných úspěchů.

Člověk se tává s duše i těla, je tedy zapotřebí pečovati o duši. Péče o vývoj duch jest také práci — a to práci, která není o nic snadnější než práce fysická.

Pohléďme do života naší menšiny a oceňme práci našich krajanů.

Může li nás naplniti uspokojením práce směřující k hmotnému zajištění?

Mužeme-li býti spokojení práci pro povznesení našeho ducha?

Ani v prvním ani v druhém případě nemůžeme dáti zcela kladné odpovědi.

Syn hospodaří tak jak ho otec učil a jen málo který snaží se zvýšiti výnos pudy modernisováním hospodářství. Nemáme organisovaného prodeje a nakupu, jsme odkázani na sprostředkovatele jenž z toho značně těží. Mějme odvahu pokusit se o lepší živobytí!

A vývoj ducha? Několik živořících jednot sokolských, pro něž není dostatek pochopení u širší veřejnosti, svého úkolu nesplní nenastane-li převrat v smýšlení pro jejich užitečnost. Toť přece kovárny silného ducha, odvahy, trpělivosti, ukázněnosti.

A Česka matice školská se svými 66 odbory? Také i táto organisace nemůže splniti své poslání pro naši netečnost. Vždyť v některých obcích, kde odbor ČMS egzistuje nelze se doptati kdo jest předsedou. Tak malý zájem máme pro sebevýchovu.

Organisace, která ma vznešený cíl — výchovu ducha — nemůže vykonati svého poslání pro netečnost předáků jimž obec důvěřuje a za svými předáky topí se v bahně tmářství.

Jediny náš časopis „Hlas Volyně“ živoří a také nemůže splniti svých tužeb státi se hodnotným přítelem každého z nás pro naši netečnost.

Vždyť máme obce, kde se odebírá toliko 2 — 3 výtisky. Projevme větší zájem o náš Hlas, předplaťme si jej a řádně k tomu plaťme a za krátkou dobu zvedne se jeho úroveň, neboť nebude nucen zápoliti s potížemi hmotnémi a bude se snažiti povznesti se. V těchto dnech slaví náš „Hlas Volyně“ desetiletí svého trvání. Ti jenž jej znají, srovnejte „Hlas“ dnešní s bývalým — nenajdete-li pokroku?

— — — — — — — — — — — — —

Práce, práce vyžaduje náš veřejný život.

Schopní a nadaní neotalejte, chopte se práce, ale práce produktivní —

aby to nebylo jen mluvení — a za krátkou dobu si budĕme moci říci: „Den prvního května jest skutečně velkým svátkem práce!!!“

Vl. Brouček.

Vzpomínky.

V životě bývaji takové události, které na dlouhou dobu utkví v paměti. Někdy jsou to příběhy veselé, jindy opět smutné, vztahující se k osobám nebo předmětům nám známým a drahým. Vzpomínka na vykonanou práci bývá vždy radostnou a stává se pohnůtkou k další činnosti.

I v mé paměti utkvělo několik událostí vstahujících se k našemu časopisu.

První číslo „Hlasu Volyně“ neučinilo na mne hlubší dojem. Byl jsem tenkrát ještě malým chlapcem a význam samostatného českeho časopisu dosud jsem nechápal... Můj zájem o čtení novin vzrostl teprv později, když už jsem přestal chodit do školy. Nejvíce mne zajímaly články pod čarou od K. Plaminka, pak některé básně a „veselý koutek“. Úvodníky, zprávy politické a četba osvětová na mne nepůsobyly, poněvadž jsem ty „politice“ tenkrát nerozuměl.

Značný vliv na mne měly články meho staršího přítelé p. J. Foitíka, na jehož podnět ponechán v časopise koutek pro naši mládež. Doznám otevřeně, že ony staly se mi vybídkou k literární práci. Proč bych nemohl taky něco napsat? — rozumoval jsem po přečtení příspěvků mladých dopisovatelů do „hlídky dorostů“, a pustil jsem se do toho taky.

První moji prac literarní bylo povídkové veršování „Vodník a rybář“, krátká básnička, kterou v redakci museli hodně předělat, aby mohla na „světlo boží...“ Měl jsem radost, že už taky píšu do novin! — Zesnulému redaktoru „Hlasu Volyně“ dosud vděčím za to že mé snaze tak ochotně vyšel vstříc a ono říkání nevhodil do redakčního koše.

Když před pěti lety v tiskárně „Hlasu“ potřebovali sazeče, hlásil jsem se na uprázdněné místo také já. Po ujednaných podmínkách jsem místo nastoupil.

Následkem značného oslabení zrakového musil jsem práce v tiskárně zanechat.

Za svého pobytu v Kvasilově poznal jsem, jaké energie a vytrvalosti je třeba k udržení našeho jediného časopisu. Následkem neplacení některých odběratelů vznikaly pro vedení listu nepříjemné výstupy s dřívějšími pracovníky, jimž administrace dluhovala někdy značné obnosy. Obdivuji se podnes rozhodnosti a energii zesnulého redaktora s jakou dovedl rozřešit nejtěžší problémy. Rovněž jeho výkonnost spisovatelská zasluhuje plného uznání. — Stávalo se, že za malou chvilku, sotva se vrátil z vlaku už nám do tiskárny přinesl čerstvě napsaný úvodník o jehož dokonalosti žurnalistické netřeba se ani zmiňovat. Řiznost a stručnost jeho článků a široký rozhled politický v časopise nyní postrádáme. Delší články psával třeba po několik dní; ráno u snídaně, mezi odjezdem vlaků a pozdě v noci... Byl to velký člověk, a škoda že naše Volyň rodí takových tak málo! Při tom vždy býval otevřené veselé mysli a jeho organismus tělesný zdál se z ocele. Proto také zpráva o jeho smrti hluboce se mne dotkla a já si ani nedovedl představit jak to dále bez jeho autority půjde.

„Hlas Volyně“ se udržel a redakce slibuje ještě zdokonalení po stránce technické. Jde tou cestou, kterou mu vytkl jeho první redaktor a chce býti tlumočníkem našich přání a požádavků, chce sloužit všem. Dnes dožívá se jubilea desítiletí svého trvání a přáním naším je, aby ještě dlouhá a dlouhá leta pracoval na tom velikém a krásném díle mezi našimi krajany!

Josef Valeš, sazeč.

První číslo „Hlasu Volyně“.

Uplynulo téměř deset let, od chvíle, kdy jsem četl první číslo „Hlasu Volyně“. Bylo to na jaře v měsíci květnu 1926 roku. Vstoupil do našeho domu listonoš, podal mému otci došlou korespondenci a spěchal zase dále. Otec jal se ihned tuto prohlížeti a spatřil české noviny, na nichž shora znělo jejich jméno. Pozorval jsem otce, jaká to byla pro něho radost a překvapení, začal ihned čísti. Zvědavost mně nedala dlouho čekati až otec je přečte a tážu se: „Tati co ti to přišlo?“ A otec mi na to odpověděl: „Dostal jsem, Pépo, české noviny „Hlas Volyně“ z Kvasilova“ a dal mi je, abych si je přečetl. Můj otec dobře znal moji sháňku po všem českém, neboť jsem byl žákem našeho nezapomenutelného p. uč. K. Půlpytla. Tím také ve mně zakotvila navždy vzpomínka na první číslo „Hlasu Volyně“ a jeho obsah národně-povzbuzující. Tedy takto do mých rukou se dostalo první číslo „Hlasu Volyně“.

Ano, před deseti lety, když ještě v rodné vísce jsem poprvé uzřel a četl „Hlas Volyně“ za nic na světě by mně snad nikdy do hlavy nepřišlo, že budeme kdysi spolu poněkud spříbuzněny, že se budeme museti na příště společně rvát s životem, bojovat o naše bytí, existenci a budoucnost. „Hlas Volyně“ má již za sebou tradici desetiletou, musel si nejednou raziti cestu trním, aby se mohl probíti a získati si přízeň mezi krajany. Doposud ještě musí bojovati o svou existenci a přesvědčiti vzechny, že si musíme rozhodně udržeti aspoň jeden časopis vycházející uprostřed nás, v hezké ryze české vesnici, kde zvoní jadrná a milá čeština. „Hlas Volyně“ je pro nás a naši menšinu jakýmsi zrcadlem, ve kterém můžeme poznati sama sebe. Přičiňme se abychom v tomto zrcadle po druhém desetiletí „Hlasu Volyně“ vypadali jinak, než doposud.

Zprávy z Volyně.

Premiéra volyňské hry „V poutech“.

Dne 26. dubna 193 roku v Sienkiewiczowce pow. luckého, tamní český div. kroužek sehral poprvé div. zpěvohru v 5 jedn. pod názvem „V poutech“ od Karla Plaminka, učitele v Kupičově na Volyni. Nápěvy ke hře složil a hru vedl p. Jaroslav Židlický z Kupičova. Celá hra byla provedena bezvadně, důkaz to, že herci jsou na výši svého poslání a mají dobré vedení; hra zanechala hluboký dojem, o čemž svědčily bouřlivé ovace po každém jednání.

Také autor, který byl při hře přítomen a k níž namaloval pěkné olejné dekorace, sklidil na zakončení hry po své přednášce zasloužené uznání. Hra byla hladce provedena a bude chloubou naší menšiny. Při nepříznivém počasí sál p. Kostlána byl přeplněn. Na sta lidí živě sledovalo hru a pochvalně se o ni jednohlasně vyslovili. Pokladna při poměrně malých vstupenkách vykázala 260 zl. příjmu.

Z dalších dědin a měst Volyně se nedostavil za výjimkou Kupičova nikdo, což se bolestně všech dotklo. O podrobnostech tohoto významného dne povolaní činitelé ještě napíšou.

J. Zapotocký z Kupičova.

Za Mikulášem Bohatým.

Dne 3.V. t. r. jsem se zúčastnil truchlivého doprovodu zesnulého tragicky p. Mikuláše Bohatého, rolníka z Libánovky na Dubensku. Týden tomu zpátky v poblizké osadě označený M. Bohatý byl z neznámé příčiny přepaden, silně zraněn, načež v Dubně v nemocnici zemřel. Veškeré obyvatelstvo z poblízkých českých osad, hasičstvo mlynovské gminy v čele s náčelníkem rejonu a zástupcem wójta vyprovodilo na místo odpočinku náčelníka libánovského hasičského sboru, dobrého občana a uvědomělého Čecha.

Kráčeje v ohromném smutečním průvodu, mé myšlenky maně zanesly mne v dávnou minulost, v rok 1915, kdy já osobně setkal se s nebožtíkem ve vojsku, kde Mikuláš Bohatý učil mne co rekruta. Vzpoměl jsem na dobu společně strávenou s ním ve vojsku, na jeho chování se ke mně, nemyslel jsem nikdy, že ho něco podobného potká. On, Bohatý, který s vyznamenáním proděl'al celou světovou kampaň se všemi její hrůzami, tak neočekávaně zahynul, byv zákeřnicky přepaden.

Okázale se všemi poctami byl zesnulý chován, nesčetné obecenstvo z okolí doprovodilo ho na hřbitov, zpěv sboru mísil se s pláčem, nad jeho hrobem promluvilo několik řečníků, zdůrazňujíce jeho zásluhy a činnost v Libánovce, vůbec jeho poslední cesta vypadla nanejvýš důstojně. Ale co z toho ze všeho? V dosti mladém (48 l.) věku byl neočekávaně v bestiálský způsob bez všelijaké příčiny zavražděn.

Nikdy se již s ním nesetkám, nikdy nevzpomeneme na minulý čas společně strávený ve vojsku, nikdo ho rodině nenavrátí, ale památka po něm zůstane navždy v rodině a v okolí jako o vzorném Čechu. Každý mimojdoucí s úctou skloní hlavu nad jeho hrobem a zašepta: čest Tvé památce! Spí sladce v lůně živitelky veškerého lidstva!

A. K----a.

—o—

Naše škola, náš tisk — naše budoucnost.

Redaktor Jan Týml, který řídí redakci „Krajana“, vracel se v těchto dnech ze zájezdu do Ruska a zdržel se den na Volyni. Dozvěděv se o našem jubileu napsal nám tento milý projev. R.

Byl jsem překvapen, přátelé, Vašim desetiletím. A těším se z toho, že vaše sváteční dni jsou nejen přehlídkou práce minulé, ale povzbuzením a pevnou vůlí k jejímu zdokonalení pro dni příští.

Raduji se s Vámi tím více, že jsem se nenadál příležitosti pobýt dnes mezi Vámi, přát Vám zdar k dílu pro lepší budoucnost našich krajanů, osobně Vám zde na Volyni za domov stisknout ruku.

V srdečnosti Váš

Jan Týml.

V Rovně dne 6. května 1936.

Kronika.

12. května ve Vilně a celém Polsku.

Hlavní komitét uctění památky Maršálka Piłsudského pod předsednictvím p. Presidenta R. P. oznamuje:

Dne 12. května 1936 r. konati se bude ve Vilně slavnostní přenesení srdce Maršálka Piłsudského do hrobky na hřbitově Rossa.

Na vilenské slavnosti přijede z celé Polsky řada delegací ze všech povjatů, organisací, svazů, škol a t. p.

Do Vilna bude vypraven mezi 10. a 14. května 17 mimořádných vlaků, každý pod zvláštním heslem.

Účastníci sjezdu budou ve Vilně jeden nebo dva dni; uvítaní a ubytování je svěřeno vilenskému komitétu.

Z voj. Volyňského odjede vlak pod heslem „Wołyń z hołdem do Wilna“, ze st. ž dr. Rovno, dne 11. května o hod. 13.35.

V celém Polsku konati se budou smuteční oslavy dle pokynů hlavního komitétu uctění památky Maršálka Josefa Piłsudského. Den tento má býti dnen pracovním. Pouze v hodinách ranních, kdy slouženy budou smuteční bohoslužby, má býti všem umožněno, aby se bohoslužeb mohli zúčastniti.

Večer se budou v celém státě konati smuteční akademie, na nichž budou čteny úryvky z životopisu Maršálka. Zábavní podniky budou zavřeny, n kde nebude hrát taneční hudba.

Zákaz vývozu peněz do zahraničí.

V „Dzienniku Ustaw“ ze dne 27. dubna t. r. byl ohlášen dekret Presidenta R. P. a výkonné nařízení min. financí, zavadějící kontrolní předpisy peněžního obratu se zahraničím, a obratu zahraničními a domácím platebními prostředky.

Utvořena byla deviscvá komise, jako orgán vykonávající uvedené předpisy. Tato komise bude vydávati povolení na provádění zakázaných, neb obmezených činností uvedených v dekretu.

Povolení jest zapotřebí při koupi zahraničních valut, při vývozu neb poukázání jich do zahraničí. Povolení jest nutné i při obchodu zlatem a při vývozu neb dovozu jeho ze zahraničí.

Obchod zahraničními platebními prostředky provádí jedině Bank Polski a zplnomocněné min. financí bankovní instituce (banky devisové).

Pohledávky v zahraničí za zboží neb j. musí býti nabídnuty ke koupi Bance Polské neb zplnomocněným bankovním institucím.

Pro všechny obraty a vyúčtování v zahraničních platebních prostředcích jest platný kurs valut a devis varšavské bursy nejsou-li znamenány na burse — kurs Polské Banky, ohlášený v ofic listě „Monitor“.

Konec Habeše.

Dávno již očekávané úplné zhroucení habešského císařství se dostavilo dne . května t. r., kdy italské vojsko vkročilo do hlavního města Habeše Addis Abeby. Velká italská ofensiva na Addis Abebu byla zahájena od je-

120.

Liduška: Komu Mařenka věnuje svou přízeň, tomu ji zajisté dodrží v dobách dobrých i zlých...

Jeník: Tak je to dobře! Také v Kijevě jsem zanechal ještě jiné své přátele, dobrého Nikifora a Rajsinu. kteří se spolu seznámili a zanedlouho budou navždy svoji. Byli to věrní přátelé. O tom jsme se přesvědčili především my, viď Liduško?

Liduška: Škoda jen, že s námi také nepřijeli.

Hron.: A teď nechte promluviti také mne: (Předstoupí).

Milé děti, Liduško a Jeníku! Především Vás oba a Vaše vzácné hosty jménem všech spoluobčanů do rodné vísky vítám! Vyrostli jste tu mezi námi na té rodné půdě a jako ten mladý stromek byli jste oba vytrženi z té rodné hroudy, abyste vinou okolností a zlých lidí trpěly i Vaše rodiny! Již děd i otec tvůj byli připraveni o veškeren majetek a jako žebráci stávali před prahem domu, který jim právem patřil. Lež má však krátké nohy a daleko neujde. Majetek se ti navrátil, dům pomocí obce je dostavěn, pole oseto, a dnes ti ten tvůj rodný statek obec odevzdává. (Podává mu klíče). Spadla pouta utrpení a vláda věcí tvých zase se k tobě navrátila, hochu můj milý! Jsi zase doma, a v tomto společném našem

117.

dej jí pámbu nebe — de samé svatby neznal, a proto přece, chvála Bohu, prožili jsme v lásce a svornosti celou řadu let... (Z dáli výkřiky): Jedou, už jedou! (Vzrušení).

Bedrník: Panečku, to jsme se rozpovídali, že jsme zapomněli o svých...

Kazbunda: Hleďte, jaký tam ruch a shon.

Bedrník: Jako by vsadil hůl do mraveniště.

Mařenka: Hoši mávají klobouky.

Kazbunda: Hudebníci se staví do řady.

Hron.: To už povozy nebudou daleko...

Dubinová (vroucně): Můj syn, můj Jeník se vrací...

Bedr-ová: Konečně uvidím zas drahou svoji Lidušku...

Hron.: Slavná chvíle se blíží! Spadla pouta utrpení, radost a láska plní srdce lidská... (Hudba spustí krátký pochod. Slyšeti volání: Vítejte nám! Sláva! Nazdar!)

Kazbunda: Hleďte Povozy zastavili. Slézají — dva mladíci, dvě dívky.

Dubinová: Můj syn, můj Jeník...

Bedr ová: Má zlatá Liduška...

Bedrník: Naše děti... naše děti...

Mařenka: Všechno se hrne sem..., Za chvíli tu budou... (Vzrušení, za scénou výkřiky). Sláva! Nazdar! Ať žije Jeník, ať žije Liduška.! (Přes jeviště běží kluci).

zera Tana, 300 km na sever od hlavního města. Císař habešský měl tehdy svoje vojska soustředěna u města Dessie. Nepřítel však lehce prolomil jeho odpor a města Dessie bylo brzy dobyto, jak se později ukázalo, zradou. Vítězné italské vojsko postupovalo nezadržitelně v před. Habešská vláda evakuovala sídelní město a později se rozhodla opustiti Addis Abebu rovněž císařská rodina. V poslední chvíli se k ní připojil i něguš, rozhodnuv se opustiti zemi. Císařská rodina odjela do francouzského přístavu Džibuti, kde se nalodila na anglickou válečnou loď, která ji zaveze do Palestiny.

V hlavním městě vypukla revoluce. Vyslanectví cizích států, kam se uchýlili Evropané před lupiči, byla obléhána a bránila se častokráte proti tlupám, čítajícím 2—3 tisíce hlav. Obchodní čtvrt a císařský palác byly zapáleny.

Tyto revoluční hrůzy trvaly po několik dní až jim učinilo přítrž italské vojsko, které urychleným pochodem obsadilo město dne 5. května.

Též na jižní frontě skončila italská ofensiva plným vítězstvím. Habešský velitel této fronty ras Nasibu, jakož i jeho poradce, turecký generál Vahib paša, opustili bojiště, zanechali boje a přešli hranice anglického Somalska, usilujíce dostati se do Berbery.

Tím jest pravděpodobně válka v Habeši ukončena. Nyní se bude válčiti u zeleného stolu Zatím ještě není nic známo co podnikne Mussolini dále, ani co učiní jiné evropské mocnosti.

Po volbách ve Francii.

Strany a skupiny, tvořící levicovou lidovou frontu, dobyly (s výjimkou nedávno založeného republikansko socialistického sjednocení, sdružujícího republikánské socialisty, francouzské socialisty a neosocialisty) přesvědčujícího vítězství, které převýšilo i jejich vlastní odhady.

Z této situace bude setrvání Sarrautova kabinetu a jeho představení se nové sněmovně sotva možné. Vláda setrvá patrně až do konce měsíce, kdy president republiky pověří novou osobnost sestavením nového kabinetu. Dle parlamentní tradice pověřuje president republiky sestavením vlády představitele nejsilnější sněmovní skupiny. V tomto případě je jím předseda socialistického klubu Leon Blum. Socialisté prohlásili několikrát před volbami a za volební kampaně, že jsou ochotni sestaviti buď sami čistě levicovou vládu nebo vstoupiti do vlády levicové lidové fronty, bedeli přijat v zásadě jejich program.

Jednání příštích dnů se bude tedy točiti hlavně kolem rozmluv předáků levicové fronty, jmenovitě Leona Blum a předsedy radikální strany Daladiera. Komunisté prohlásili, že nevstoupí do vlády, avšak jsou ochotni podporovati vládu lidové fronty, dle toho, jaký bude její program.

Egyptský král Faud zemřel.

Dne 29. dubna zemřel král Faud o půl 2. hodině.

Zesnulý král, jemuž bylo 68 let, vládl od roku 1922 a byl prvním ústavním králem egyptským

Různé zprávy.

Hrdinná obětavost psa.

Z obce Ostrova, pov. Kovel vyjel si osadník provázen psem do Vladimíru — vzdálenost 35 km. Tam pes-čuba dostala rodinu — sedm psíků. Osadník zanechal čubu s rodinou na místě a sám se vydal domů. Jaké bylo jeho překvapení, když ráno čuba byla doma i se sedmi mláďaty. Patrně přes noc zanesla mláďata po jednom domů uběhnuvši za noc 455 km. Hrdinná matka touhu po domově, obětavost pro svá mláďata připlatila smrtí, neboť toho dne zhynula.

V. Houřvic.

Nové italské město Aprilia.

Ministerský předseda Mussolini vytyčí dnes 25. dubna na vysušené Pontinské bažině obvod nového města, jež se bude nazývati Aprilia. Bude to již čtvrtá obec, založená v této krajině, jež byla zbavena malarie a učiněna úrodnou. Od roku 1932 byly zde postupně vybudovány obce Littoria, Sabaudia a Pontinia.

Dva ruští duchovní zastřeleni za útěk z SSSR.

Profesor duchovní akademie, proto-

118.

Výstup 3.

Jeník a Liduška (vběhnou, po chvíli Františk a Žofa Stanou stranou, u vchodu se tlačí lidé, před nimi přešli hudebníci na druhou stranu, pak Ivan Petrovič a Vomáčka).

Jeník: Maminko! (Klesne matce k nohám a líbá jí ruce).

Dubinová: Synu můj! Jeníku! (Zdvihá a objímá ho).

Liduška: Maminečko zlatá!

Bedr-ová: Liduško! (Objetí).

Dubinová: Konečně tě zase mám drahý hochu!

Bedr-ová: Pán Bůh mi popřál dočkati se Vás milé děti...

Jeník (vítá se s druhými): Zdrávi se Vám vracíme a už vás více neopustíme.

Liduška (vítá se s otcem, pak s Dubinovou a ostatními): Vyhřejete se ve výsluní naši lásky a budete ještě dlouho živi a veseli...

Bedrník: Dejž to Bůh drahé dítě...

Jeník: Doma — konečně doma — buďte mi všickni vítáni i ty vesničko milá... (Všickni se tlačí k nim, vítají, každý libovolně promluví pozdravné uvítání).

Ivan Petrovič: Nu počkejte trochu, vždyť je

119.

umačkáte, ponechte je také druhým...

Vomáčka: Tohle musím večer řádně oslavit...

Kazbunda: Mně se zdá že už jsi oslavoval... ty nedopito... Láhev ti čouhá z kapsy.

Jeník (spatří vzadu Mařenku): Koho vidím? Mařenko! (Přiskočí, líbá ji na čelo, vede ji do předu).

Liduška: Mařenko! Ty dobrá, zlatá duše. (Líbá ji).

Jeník: Tobě především děkujeme za tvou obětavost. Vše mi Liduška vyprávěla.

Liduška: Ty jediná jsi pro nás nejvíce učinila. Kterak se ti odvděčíme?

Mařenka: Radost z vašeho návratu je mi nejmilejší odměnou... (V zástupu hlasy: Sláva! Ať žije Mařenka! Nazdar!)

Jeník (rozhlédne se): Františku! Žofinko! Odpusťte, že jsme v té radosti na vás zapomněli. (Přivádí oba před Mařenku). Zde ti představují mého nejlepšího přítele z Kijeva — Františka Kláska a jeho setru Žofinku!

Františk (Podává ruku, pak ostatním): Byl bych šťasten, slečno Mařenko, Kdybych mohl být i Vaším přítelem...

Žofa: I já Vás ráda poznávám, tolik pěkného jsem o vás od Lidušky slyšela...

Mařenka: Jeníkovi a Liduščiny přátelé jsou a zůstanou i mými přáteli.

jerej Ksenofontov a protojerej Burdíkov byli r. 1933 odsouzeni na 10 let do donucovacích táborů v Kjemu na pobřeží Bílého moře. Odtud nedávno se pokusili o útěk směrem k Finsku. Přímo na hranicích byli však zastiženi rudými pohraničníky a v Petrozavodsku (na sever od Petrohradu) zastřeleni po příkazu vůdce tamních bezbožníků Gubelmana-Jaroslavského.

Komu patří zeměkoule.

Neklidný zájem evropských velmocí o koloniální panství přiměl anglického statistika určit územní majetek různých států. Britská říše obsahuje přibližně jednu čtvrtinu celého světa: ovládá 400 milionů lidí na území 33½ milionu čtvereč. kilometrů. Čína se svým obyvatelstvem, odhadovaným na 420 milionů, nepřichází — podle zmíněného Angličana — v úvahu jako velmoc pro své vnitřní zmatky, kdežto Rusko se svými 175 miliony duší je považováno za velmi důležitého činitele mezinárodní politiky. Pak následují Spojené státy se 140 miliony lidí Japonsko se 125 miliony a Francie, jež má s koloniemi 110 mil. obyv.

Obyvatelstvo Argentiny.

Argentinské generální ředitelství pro statistiku obyvatelstva oznamuje, že úhrnný počet obyvatelstva v Argentině v prosinci 1935 činil 12,372 965; federální hlavní město Buenos Aires čítalo 2,268.137 obyvatel.

Sedmileté děvčátko má 6 milionů ročně.

Známá filmová herečka Shirley Templová, která právě dovršila 7 let, podepsala (jak umí!) novou smlouvu, podle které během příštích 7 let dostane 1.750.000 dolarů (asi 10 milionů Zl.). Smlouva je platná až po rok 1934, kdy Templová dovrší 14 let. Každý rok dostane 60.000 dolarů a její matka 5.000 dolarů. V Hollywoodu je nyní přes deset nedospělých herců a hereček, kteří mají plat větší než anglický ministerský předseda. Každé dítě má ovšem rodiče nebo příbuzné, kteří žijí z jejich výdělků. Po Shirley Templové nejvíce vydělává J Couper, 12letý chlapec, který za každé vystoupení má 2.500 dolarů.

CENY OBILÍ.

Záznam 9.V. soukromého obchodu — zač kupuje.

žito	zl.	2.00	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	3.45	„
Ječmen	„	1.95	„
Oves	„	1.95	„
Hrečka	„	.—	„
Proso	„	.—	„
Řepák	„	6.50	„
Hrách	„	.—	„
Fasole	„	3.—	„
Mák	„	9.00	
Jetel	„	130—160.00	za 100 kg.

Adresa redakce a administrace: Kwasilów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/16 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.